

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

PRIŠTINE, 14 ARALIK 2010

NR.REF: RK 45/10

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava no: KI 67/09

Başvurucu

Idriz Ratkoceri

**Priştine Belediye Mahkemesinin P. 1216/2004 sayı ve
3 Şubat 2006 tarihli kararının**

ANAYASAYA UYGUNLUĞUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu, Obiliç'te mukim Bay Idriz Ratkoceri'dir.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu tarafından itiraz edilen karar Priştine Belediye Mahkemesinin P. 1216/2004 sayı ve 3 Şubat 2006 tarihli kararıdır.

Dava Konusu

3. Başvurucu Mahkemeden, Priştine Belediye Mahkemesinin P. 1216/2004 sayı ve 3 Şubat 2006 tarihli kararının Anayasa uygun olup olmadığını değerlendirmesini talep etmektedir. Bunun dışında, başvuru, aşağıdaki kararlara da atıfta bulunmaktadır:
 - a. Priştine Bölge Mahkemesinin Nr.Ap.203/06 sayı ve 8 Mayıs 2007 tarihli kararı;
 - b. Yüksek Mahkemenin Pkl.nr.56/07 sayı ve 20 Ekim 2008 tarihli kararı;
 - c. Kosova Yüksek Mahkemesi Pkl.nr. 106/2009 sayı ve 23 Nisan 2010 tarihli kararı.

Yasal Dayanak

4. Anayasanın 113.7 Maddesi, 03/L-121 sayı ve 16 Aralık 2008 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra “Yasa” şeklinde anılacaktır) 20. Maddesi ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü’nün (bundan sonra “İçtüzük” şeklinde anılacaktır) 54 (b) Maddesi.

Davanın Mahkemeye Geliş Biçimi

5. Başvurucu 3 Aralık 2009 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesine (bundan sonra “Mahkeme” şeklinde anılacaktır) başvuru dilekçesini sunmuştur.
6. 16 Mart 2010 tarihinde söz konusu başvuru Kosova Yüksek Mahkemesine bildirilmiş olup, bu mahkemeden şimdiye kadar cevap gelmemiştir.
7. Yargıç Robert Carolan (Başkan) ve başkanvekili Kadri Kryeziu ile yargıç Iliriana Islami’den oluşan ön inceleme heyeti, raportör yargıç Ivan Čukalović’in raporunu 14 Aralık 2010 günü görüşükten sonra tam kadro toplanan Mahkeme heyetine öneri sunmuşlardır.

Olguların Özeti

8. Priştine Belediye Mahkemesi, 3 Şubat 2006 tarih ve P.nr. 1216/2004 sayılı kararla izinsiz inşaatın dolayı Kosova Geçici Ceza Yasasının (bundan sonra “KGCY” şeklinde anılacaktır) 294 (1) maddesine dayanarak ve KGCY’nin 23. Maddesiyle ilgili olarak başvurucuyu bir buçuk yıl hapse mahkûm etmiş ve 103 459 62 Alman markı (52 898 06 avro) tutarında para cezası kesmiştir.
9. Belediye Mahkemesi 11 Haziran 2001 tarihinde başvurusunun oğluyla birlikte Obiliç’te izinsiz inşaat yaparak üçüncü bir kişinin hayatını tehlikeye attığı ve böylelikle mülküne önemli zararlar verdiğine karar vermiştir.
10. Başvurucu, Belediye Mahkemesinin kararına karşı Priştine Bölge Mahkemesine temyiz başvurusunda bulunmuş, ceza usulleri yasasının temel hükümlerinin ihlal edildiğini ve mevcut durumun yanlış değerlendirilerek KGCY’nin ihlal edildiğini iddia etmiştir. Başvurucu, mahkemenin müsebbibi olduğu zarar ve ona karşılık belirlenen tazminat kararına da itiraz etmiştir. Bölge Mahkemesi 8 Mayıs 2005 tarihinde

itirazın mesnetsiz olduğunu değerlendirerek Priştine Belediye Mahkemesinin kararını da onaylamıştır.

11. Başvurucu Bölge Mahkemenin bu kararına karşı itiraz etmiş, Yüksek Mahkeme de bu itirazı mesnetsiz bularak diğer mahkemelerin kararlarını 20 Ekim 2008 tarihinde onaylamıştır.
12. Devlet Savcısı 23 Eylül 2009 tarihinde Yüksek Mahkemeye başvurup Bölge Mahkemesinin kararındaki hükümlerin açık olmadıkları ve dava olgularıyla çelişkide olduklarından kanun yararına bozma talebinde bulunmuştur.
13. Yüksek Mahkeme Devlet Savcısının kanun yararına bozma yönündeki taleplerini, mesnetsiz oldukları gerekçesiyle, 23 Nisan 2010 tarihinde reddetmiştir.

Başvurucuların İddiaları

14. Başvurucu, hukuk mahkemelerinin kararlarının, aşağıda açıklanan nedenlerden dolayı yasaya aykırı olduklarını ileri sürmektedir:
 - a. 1965 yılından bu yana Obiliç'teki Meto Bajraktari Caddesi no 20 adresinde ikamet ettiği ve oğlunun Priştine'de Hasan Prishtina caddesinde ikamet ettiğinden suç davasının konusu olan bina inşaatıyla alakası olmamıştır
 - b. Oğlunun inşaat iznini (Nr. 04-351-519 sayı ve 21 Mayıs 2002 tarihli imar izni) vardır.
 - c. Bina tadilatı neticesinde üçüncü kişiyi tehlikeye atmamıştır.
15. Bu sebeplerden dolayı başvurucu, işlemediği bir suçtan dolayı hüküm giydiği ve anayasal haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir.
16. Başvurucu Anayasanın hangi maddesine göre haklarının ihlal edildiğini belirtmemiştir.

İstemın Kabul Edilirliğinin Değerlendirilmesi

17. Mahkemenin, başvurunun istemi hakkında karar verebilmek amacıyla, öncelikle Anayasa, Yasa ve İçtüzük ile belirlenen kabul edilirlilik kriterlerinin yerine getirilip getirilmediğini kontrol etmesi gerekmektedir.
18. Bu kriterlerden birine göre, Yasanın 49. Maddesinde belirtildiği üzere, başvurunun dört aylık süre içerisinde başvurmış olması gerekir. Ancak, başvurunun sunduğu evraktan görülüyor ki hakkındaki son karar Yüksek Mahkemenin 20 Ekim 2008 tarihinde açıklanan ve kendisine 13 Kasım 2008 tarihinde teslim edilen karardır. Oysa Anayasa Mahkemesine yapılan başvuru 3 Aralık 2009 tarihli olup Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten 4 ay sonra (bkz. Yasanın 65. Maddesi) yapılmıştır.
19. Her ne kadar Devlet Savcısının 23 Eylül 2009 tarihinde Yüksek Mahkemeye kanun yararına bozma başvurusuyla ilgili çıkan karar 23 Nisan 2010 tarihli olsa bile, Devlet Savcısı yargı kurumları arası taraf olmadığından, başvurunun davasıyla ilgili süre hesaplamasındaki dört aylık zaman için bu süreç dikkate alınamaz (bkz. *mutatis mutandis*, Brumarescu – Romanya, 28342/95 sayılı başvuru hakkındaki 28 Ekim 1999 tarihli kararın 62. Maddesi)

20. Bu koşullara göre başvurucunun Yasasının 49. Maddesinde belirtilen kriterleri yerine getirdiği varsayamaz.

21. Mahkeme Yasasının aşağıda alıntılanan 48. Maddesine de atıfta bulunmaktadır:

“Başvurucunun hangi hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ve kamu otoritesinin hangi somut hükümüne karşı itirazda bulunduğunu belirtmesi gerekmektedir.

22. Anayasaya göre Anayasa Mahkemesi mahkemelerince alınan kararlar anlamında dördüncü derece mahkemesi gibi hareket edemez. Genelde “Mahkemeler Anayasa ve yasalara dayanarak karar verirler (Anayasanın 102. Maddesi). Usul hukuku ile maddi hukuk kurallarını yorumlayıp uygulamak hukuk mahkemelerinin görevidir. (bkz. mutatis mutandis Garcia Ruiz – İspanya [GC] 30544/96 davası Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi [AİHM] 1999-I tarihli kararı 28. Maddesi).

23. Anayasa Mahkemesi, başvuruculara karşı doğru bir yargılama sağlanması anlamında delillerin doğru sunulduğu ve usullerin genel anlamda gerekli şekilde uygulanıp uygulanmadığını değerlendirebilir (Farklı kaynaklara bakınız; Edwards – Birleşik Krallık davası Avrupa İnsan Hakları Komisyonu 13071/87 sayı ve 10 Temmuz 1991 tarihli raporu).

24. Ayrıca başvurucu, Anayasanın 113.7 Maddesi ile Yasasının 48. Maddesinde belirtildiği şekilde, Anayasa ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ilk bakışta gösteren herhangi bir kanıt sunmamıştır (bkz. Vanek – Slovakya Cumhuriyeti davası AİHM 53363/99 sayı ve 31 Mayıs 2005 tarihli Kabul Edilmezlik Kararı).

25. Sonuç olarak istem kabul edilmez niteliktedir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasanın 113.7 Maddesine, Yasasının 48. Maddesine ve İçtüzüğün 54 (b) Maddesine dayanarak Mahkemenin 14 Aralık 2010 tarihli duruşmasında oybirliğiyle:

- I. İstem kabul edilmez olarak REDDİNE,
- II. Yasanın 20 (4) Maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanmasına karar verilmiştir.
- III. Bu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Ivan ukalović , imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza